

udenfor Lovforslagets egentlige Omraade. Der skabes nemlig derved nye Arveregler for vore Landeiendomsbesiddere, idet den for det Første bestemmer, at den Testationsret, der nu tilkommer Selveierbønder, herefter skal tilkomme alle Giere af Landeiendomme paa een Lønde Hartkorn og derover, en Bestemmelse, der vil være af stor Betydning for vore større Besiddere, og dernæst i sit 2det Punktum giver en Regel om, at der fremtidig skal kunne lægges Baand paa Raadigheden over Landeiendommernes Substants, skjøndt kun for en enkelt indsat Arvings Vedkommende. Jeg tør troe, at den første af disse Bestemmelser vil vinde Bifald, og jeg antager, at den vil indeholde en mægtig Opfordring for mange af vore store Landeiendomsbesiddere til at gaae ind paa en saadan Ordning, som Grundloven har stillet i Udsigt, og som dette Lovforslag tilsigter at føre igjennem. Derimod er jeg virkelig meget i Tvivl, om den anden Bestemmelse i § 23 vil eller bør finde Bifald. Den gaaer ud paa, at, ligesom man nitildags efter Bevilling ved confirmeret Testamente kan lægge Baand paa en Arvings Capitaler, saaledes at han kun har Nydelsen og Brugten af samme, men derimod ikke kan raade over deres Substants, saaledes skal der fremtidig kunne forholde paa samme Maade med vore Landeiendomme. Vor almindelige Arvelov, Forordningen af 21de Mai 1845 § 28, indskrænker ganske bestemt og klart Afgangen til Confirmation paa flige testamentariske Dispositioner til Capitaler, og det vistnok fordi man i 1845 meente, at det ikke var rigtigt, at et saadant Baand kunde lægges paa Landets Jord, selv kun for en enkelt Arvings Vedkommende. Dette Baand vilde nemlig saa let blive continuerende gjennem Generationer, det vilde meget let blive til et vedvarende fideicommissarisk Baand. Den eneste Modvægt herimod vilde være den, at Justitsministeren kunde nægte Sønnen at confirmere, hvad en foregaaende Justitsminister havde tilladt Faderen; men, saaledes som Forordningen af 21de Mai 1845 § 28 hidtil er bleven anvendt, har man altid tilstaaet denne Art Bevillinger, naar den Paagældende blot havde opfyldt de ikke meget strenge Forordninger, som den nævnte § 28 stiller, nem-

lig at tilvejebringe Slægts og gode Beners Udtaleser om og Billigtelse af Jorholdet. Det turde derfor let være, at en Bestemmelse som den omtalte i 2det Punktum af Lovforslagets § 23 vilde være farlig. Den vilde, tør jeg næsten sige, bidrage til netop at lægge et saadant Baand paa vore Jordeiendomme, som det foreliggende Lovforslag iøvrigt sætter sig til en Opgave at fjerne, og de to smaa Ord: „med mere“, hvormed Lovforslagets Titel ender, kunde lettelig derigjennem blive til en Bestemmelse, der fremmede fri Eiendoms Overgang til hunden. Men dette er dog, forekommer det mig, Noget, der ikke burde kunne blive en Følge af den her foreslaaede Lov.

Lovforslaget er saa vigtigt og indeholder saa omfattende og indgribende Regler, at det vistnok endnu kunde give Anledning til mangfoldige andre Bemærkninger, men jeg skal ikke, ialtfald ikke for Eiden, fordybe mig yderligere deri.

Carlsen. Naar jeg paany tager Ordet, da er det kun for allerede nu at fremsføre et Par Bemærkninger med Hensyn til den ærede sidste Valers Ytringer om Lovforslagets § 23. Jeg kan godt forstaae, at man, naar man overhovedet gaaer ud fra, at det er den ønskeligste Tilstand baade i politisk og i statsøconomisk Henseende, at Landeiendommene gaae hurtig fra Haand til Haand og fra Slægt til Slægt, kan have nogen Betænkelse ved den sidste Deel af den nævnte Paragraph. Jeg er nu imidlertid af den Overbeviisning, at det tværtimod er et Gode, at der er nogen Afgang for dem, som ønske idetmindste for een Slægtsfølge at sikke Eiendommens Forbliven i een og samme Familie, til at kunne gjøre det, og da jeg har den Overbeviisning, at dette er et Gode, saa finder jeg heller ikke, at man bør lade den sidste Deel af § 23 gaae ud. Jeg kan egentlig heller ikke see Andet, end at, naar Forordningen af 21de Mai 1845 § 28, som jeg forøvrigt ikke har læst igjennem fornyligt, hjemler, at man kan lægge saadanne Baand, som der er blevet nævnt, paa Capitaler, saa vil man ad den Vet i Virkeligheden ogsaa kunne sørge for, at en vis Eien-